

(Əvvəli ötən sayımızda)

O, Tərtər istiqamətində, Çaylı kəndi yaxınlığında düşmənləri lərzəyə salmış, gecə vaxtı danüzünə qədər onların qorxulu rüyaları, kabusları olmuşdu. Neçə-neçə erməni dığasını qırır məhv etdikdən sonra Şəhadətə doğru mübariz, mərd, cəsur addımlarla addımlamışdı həmin qəhrəman... O vaxtdan sonra daha çox anladım Şəhadətin nə olmasını, Şəhidliyə necə addımlayırlar, o yol necə keçilir və o yolu keçmək kimlərə, necə nəşib olur... Ondən sonra bütün yay tətili boyu qəhrəmanın mübarək adı dilimin əzbəri olmuşdu. Yay tətilinin yarısını onun nurlu nəşinin təhvil verilməsini gözləməklə keçirdim. Nəhayət, onun mübarək nəşi təhvil verildi və o, uğrunda canını sevə-sevə fəda etdiyi vətən torpağında dəfn olundu. Bütün Azərbaycan xalqı ayağa qalxmışdı. Dövrümüzün, zamanəmizin yeni bir xalq qəhrəmanını hamı ayaq üstündə qarşılayırdı, alqışlayırdı... Qəhrəmanın nur üzünü anasının atasının əllərini öpmək istəyənlər çox idi... Ancaq, ana həm çox gərgin, eyni zamanda həm də qürurlu idi... Onun naləsi hamının ürəyini sızladırdı. Bu vəziyyətdən mənim anam da çox təsirlənmişdi. Ömrünün baharını payıza, qışa çevirməklə Vətəninin qışını yaza, bahara çevirən bir Qəhrəmanın yoxluğu hamının ürəyini parça-parça edirdi... Mənə nə isə qaranlıq qalırdı... Mən də çox təsirlənmişdim, ancaq ağlaya bilmirdim... Düşünürdüm ki, axı Mübariz ölməyib, şəhid olan necə ölə bilər?! Şəhidə ölü kimi baxırlarsa və ağlayırlarsa... Bu, necə ola bilər? Dözmədim və valideynlərimdən soruşdum:

- Mübariz İbrahimov ölüb ki, hamı onun yoxluğuna ağlayır?

- O nə sözdür, oğul, təbii ki, ölməyib, heç ölməyəcək də. - Atam doluxsunaraq sualına cavab verdi.

- Bəs niyə ona görə ağlayırlar, axı, deyirlər ki, Şəhidə ağlamaq olmaz, o, ölməyib, Şəhidir... Allah yolunda Şəhid olanlar ölmürlər axı... Bunu Siz də mənə demişdiniz...

- Düz deyirsən, oğul, düz deyirsən... Ancaq, bir Ana fəryadı elə acıdır ki, onu ölçmək üçün bir acıölçmə aləti, cihazı yoxdur. Bunu ifadə etmək üçün dil də acızdır, ruh da. Nə qədər çalışırıq, ağlamayaq, ağlayırıq, özümüzdən asılı deyil. Sənin sözlün mənə həm də bu cümləni xatırladı: Şəhidlər bizim ağlamağımız üçün deyil, Zəfəri qeyd edib sevinməyimiz üçün getdilər...

- Ata, indi Mübariz İbrahimovun qisası alınıb?

- Mübariz İbrahimovun qisası alınmış deyirlər...

- Yox, ata, mənə alınmayıb. Bunu hiss edirəm. Mübarizi Şəhid edən alçaq qorxduğundan qaçıb, gizləniş...

- Sən indi Şəhidliyi də hamıdan doğru anladın, qisası da... Afərin, oğul... Səni, sənin kimi oğulları Mübarizin qisasını alan görüm, oğul...

- Elə də görəcəksən, atacan... - Atamın dediklərindən güc alırdım. Özümü heç də 8 yaşlı bir uşaq kimi təsəvvür etmirdim. - Bundan sonra mən Mübariz kimi olacağam!..

Atam elə bil baxışları ilə, gözləri ilə danışırdı, elə bil o baxışları ilə deyirdi ki: "Səninlə fəxr edirəm, oğul..." Atam, həqiqətən də, mənə bildirməsə də hiss edirdim ki, o istəyir ki, mən böyüyüm, Mübariz kimi olum və Mübarizin qisasını alım, ancaq, ürəyi bir az ehtiyat edirdi... Sonrakı illərdə daha çox ehtiyat edəcəkdi... "Bəs Şəhid olarsa?!... Bəs Şəhid olsa!?" deyəcəkdi... Valideynlərim doğulduğum andan qoyurdular ki, velosiped sürəndə yıxılıp, ya da qaçanda ayağım daşa dəysin. İndi də cənnətdən onları izləyi-

rəm, heç biri barışmır, 18 yaşlı bir gəncin şinəsinin güllələrə sipər olmasıyla... Övladının ayağına daş dəyməsin deyər ürəyini daşlara sipər edən bir ana indi oğlunun yoxluğu ilə barışmır... Özü də 18 yaşında olan oğlunun... Ancaq, yanımda durub o biri dünyaya baxan şəhid qardaşıma da deyirəm ki, mən cənnətdə sizinlə birlikdə olduğuma görə çox şadam...

Bura 18 il yaşayıb gördüyüm işıqlı dünya kimi iki üzülü deyil. Bu cənnətin hər üzünü, hər guşəsi gözəldir. Düşünürəm ki, göylərdən gördüyüm Şuşa cənnətin o biri dünyadakı oxşarıdır. Mövzudan kənara çıxmıyıb onu da deyirəm ki, valideynlərim, mənə sevnələr, uğrunda can verdiyim Vətənim mənə görə göz yaşını töksə, bu cənnətin hər qarışı mənim üçün əzab olar... Bilirəm ki, bunu onlar da istəməzlər... Ancaq neyləyəsən, qismət belə getirdi də... Bəxt... qismət... 18 il bir üzünü kirli dünyada, dünya dağılana qədər isə hər üzünü cənnətməkan olan o biri dünyada yaşamalı, ancaq yenə də sevdiklərimdən ayrı qalmalı imişəm... Yenə də Vətən sağ olsun...

O yay günündən min qərinə boyda olan 10 il keçdi gözümün qabağından. Hər gün atəşkəs pozulurdu, hər dəfə şəhidlər verirdik... İndi Cənnətdə bir yerdə qaldığım bir şəhid var... Adı

caq. Axı ermənilərin havadarları çoxdur, onlar sülh yolu ilə torpaqların qaytarılmasını uzatdıqca uzadacaq, ermənilərin hegemon havadarları isə Azərbaycana torpaqlarını müharibə yolu ilə qaytarmağa imkan verməyəcək, 200 ildən çox müddətdə olduğu kimi... Əsgərliyimin ilk günlərində Zə-

Zəfər. Ana ürəyidi də... Anam eyni vaxtda canından iki parçanın həsrətini, ayrılığını daşıya bilməyəcəyini, gücsüz olacağını, elə bil, hiss etmişdi, ona görə də ikimizin bir vaxtda getməyimizi heç istəməirdi... İçində ağlayırdı için-için, dua edirdi Allaha, bizi qoruması üçün ona yalvarırdı anam... Anamı gör necə dərd-bələlar gözləyirmiş... Of...

Andiçmə mərasimim olanda da anam özünü güclə saxlayırdı... Özünü mənə gül-gülə oğlunu yola salan bir ana kimi göstərirdi... Mən, elə bil, anlayırdım onu... Bilirdim ki, qəlbi-qan ağlayır, qəlbi qan-yaşdır... Nə edər bilirdim ki, axı, vətəni müdafiə etmək mənim ən müqəddəs borcumdur. Mən artıq daha çox "Vətən sağ olsun" deməliydim və için-için deməyə başlamışdım... Qarşıda mənə çətin, lakin olduqca şərəfli günlər gözləyirdi...

3 ay içərisində nələr olmadı ki?! Əsgərlikdə olanda eşidirdim xəbərləri... Xalq ayağa qalxmışdı bütün vətənimdə. Haqq, ədalət tələb edən, işğalçılığa son qoyulması üçün mitinq keçirən bütün dünya azərbaycanlıları xarici ölkələrdə təzyiqlərə məruz qalır, təhdid edilir, döyülürdü... Onlara hücumlar olurdu... Bütün bu olanlardan sonrakı döyüş Tovuzdakı kimi

Mən bu dünyaya zəfər üçün gəlmişdim

Sərxan, soy adı Qasimovdur... Sən demə, şəhid olanda onun heç 18 yaş da yox imiş... Şəhadətindən bir gün sonra 18 yaş olacaqmış... O da mənə öz dastanını danışdı... Vətən övladlarından təvəqqümdir ki, onun da qəhrəmanlıq dastanını dinləsinlər. Təsəvvür edin ki, oğlunun ad gününü təbrik etmək üçün ona zəng vuran ana bir komandirin onun oğlu barədə qara xəbər verməsi ilə ani olaraq buz heykələ çevrilir... Düşünürəm ki, ailəmin acısı Sərxanın ailəsinin acısı ilə eynidir, ancaq, onun ailəsinin acısı mənim ailəmin acısından bəlkədə bir qədər fərqlidir... Çünki hər ailənin öz çəkə bildiyi qədər dərd yükü var.

Of... (Bir Şəhid anası acı çəkəndə özündən asılı deyil, cənnətdə belə ufuldayıram...) Harada qalmışdıq? Mübarizə ruhumun dirilişindən 10 il keçmişdi... Mən 2-ci sinif şagirdi, 8 yaşlı bir məktəbli uşaq deyildim... Bir azdan Azərbaycan Respublikasının əsgəri olaraq vətənə xidmət andı içəcəkdim...

2020-ci ilin iyul ayında baş vermişdi həmin hadisə. Anam hər əsgər anası, müvəqqəti də olsa ciyərpərasından ayrı düşən varlıq kimi özünü narahat hiss edirdi. Deyəsən, məndən gizli-gizli ağlayırmış da. Hər bir əsgər anasının ürəyi həmin vaxt yuxa kimi nazik olur. Mən o vaxt birgünlük əsgər idim, başa düşmürdüm. Şəhid oldum, anamı cənnətdən görürək... anladım... Anladım ki, ana üçün oğlundan ayrı qalmaq canın bir parçasından ayrı qalmağı kimidir. Anam həтта, mənim əsgər olmağımla da barışmaq istəməirdi ki, axı hələ bu mənim körpəciyimdir... Ürəyinə nə isə dammışdı elə bil. Ana ürəyidir də... Dolaylı fikirlər beyninə hakim olmaq istəyirdi. Bəzən də özünə təskinlik verirdi ki, nədir ki, il yarı, bu il yarımda nə olardı ki, olsaydı yəqin 30 il yaxın müddətdə olardı... Ancaq sən saydığını say... İlk 3 aydan sonra nələr olmadı ki?!.

Çoxları kimi anam da elə düşünürdü ki, mən sadəcə əsgər gedib ümumi qaydada vətənə xidmət edəcəyəm, daha heç bir şey, yəni müharibə olmaya-

fər tariximizin ön sözü yazılırdı elə bil. Tovuz döyüşləri başlamışdı... Cəbhə xəttində qanlı döyüşlər gedirdi. Bir gün içərisində bütün Azərbaycan bu döyüş barədə olan xəbərləri izləməyə başladı... Hamının tərəzi gözü dörd olmuşdu. Təbii ki, biz də onları izləyirdik. Anamın nələr hiss etdiyini, hansı hissləri keçirdiyini təsəvvür edə bilmirəm. Ancaq ana ürəyinin çırpıntılarından eşidirdim ki, içində deyir: "Gəncliyinə doymayan balamı indi yola salsam, görəsən, Tovuzda döyüşməyəcək? Allahım, Sən saxla balamı, balalarımızı!".

Və sonra xalq üçün elə bil bir anlıq həyat dayandı... Döyüşlər davam etsə belə... İnsanlar nəyin baş verdiyini təsəvvür belə edə bilmirdilər... Heç kəs bu halı qəbul, həzm edə bilmirdi... Hələ səhər saatlarında günümüz zil qara rəngə boyanmışdı... Qırmızı qanlı Tovuz döyüşlərində arasında özümün də olduğum 2855 cənnət Şəhidlərinin əlini yumruq edəcək an gəlmişdi... General Polad Həşimov qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinin fatehərindən biri olmuşdu... Gözünü xalqın sabahına dikərək qatil gülləsinə, namərd gülləsinə qurban getmişdi generalımız... "Gözünü sabaha dikdi" deyirəm, çünki, O, hər şeyi bilirdi... Heç bilməzdim ki, adımı belə eşitmədiyim bir generalımızşəhid olacaq, öz şəhadəti ilə hamını zəfərli döyüşə hazırladıracaq, haraylayacaq, birləşdirəcək, Mübariz və mübarizlərdən sonra bir anda onun da adı dillər əzbəri olacaq... Heç bilməzdim ki, əvvəllər adını eşitmədiyim həmin generalla cənnətdə qonşu olacağam...

Anam əvvəlcə qardaşımı, sonra mənə əsgərliyə yola saldı... Mən dostlarla əsgərliyi düşünəndə, xeyli müddətlik ayrılıq, həsrətdən bəzən doluxsunub, bəzən gülümsəyəndə anamın gözləri dolmuşdu. Çox qorxurdu mənim üçün... Bu, adi bir təlaşlanma deyildi... Axı mən onun üçün hələ də körpə idim. Elə bil, anamın ürəyinə dammışdı mənim şəhadətim... Elə bil əvvəlcədən bilirdi ki, bizi qanlı döyüşlər gözləyəcək, bundan sonra da...

dörd gün-beş gün çəkməməli idi... Artıq hamı zəfərli müharibəyə hazır idi! Dişimizi qıcaya-qıcaya, yumuruğumuzu sıxa-sıxa qisas vaxtının gəlməsini gözləyirdik...

Nəhayət, həmin vaxt gəldi, ilk Zəfərlər bizi qucaqladı! 27 sentyabr 2020-ci ildə artıq biz "vaxtı"nın gəlməsini gözləməyirdik, çünki, qisas vaxtı gəlmişdi. Biz ilk zəfərlərimizi elə həmin gün, həmin andan qazanırdıq! Düşməni biçə-biçə, qıra-qıra, məhv edər-edər irəli gedir, torpaqlarımızı onların murdar tapdağından azad edirdik. Ölüm-qalım savaşında olan heç kim bir addım belə geri çəkilməyi düşünmürdü. Hamı şəhidliyi gülüşlə, sevincə, zəfərlə qarşılamaq istəyir, qarşılayırdı, irəliləyirdi... Düşmənlər qorxaq, namərd və cəsərsiz olduqlarından həтта, şalvarlarını belə qoyub qaçırdılar. Azad etdiyimiz torpaqlarımızda düşmənin şalvarını, paltarını görəndə gülməkdən özümüzü saxlaya bilmirdik... Onda bilirdik ki, ilk həmlədən qarşımızdan qaçan düşmən bizim yanımızda heç kimdir... Azərbaycan 90-cı illəri yaşamırdı... Mən də 90-cı illəri yaşamadığım üçün yeni realığı yaratmağa çalışırdım...

(Davamı var)

Sevindik NƏSİBOĞLU